

Acció en defensa del Delta i pel clima a Barcelona.

La Plataforma en Defensa de l'Ebre, Diàspora Ebrenc, Xarxa per la Justícia Climàtica i Aigua és Vida han portat a terme a terme una acció protesta a Barcelona,

El Perelló finalitza la reparació de camins afectats.

El Perelló ha finalitzat la reparació de camins afectats pel temporal Glòria. Han costat un total de 30.716,69 euros, amb una subvenció de 15.358,33 euros.

Hipòtesi

● **Fos a Mèxic.** El Reliquiari Major va viatjar amb el tresor del Vapor Vita a Mèxic, on va ser fos per la JARE.

● **A una casa mexicana.** Arriba a Mèxic i fa cap a la llar del matrimoni Berdaguer-Sacristan, exiliats espanyols.

● **Venut i exposat a Nova York.** Podria haver sigut venut i exposat al Museu «The Cloisters» de Nova York, on van creure veure'l.

● **No ha sortit mai de Tortosa.** I es troba a la Catedral o en mans privades.

d'aquesta informació són *El oro del Banco de España y la historia del Vita* de Amaro del Rosal i *La Santa Cinta de Tortosa* de Mariano Jover.

Joan Cid i Mulet era el juliol de 1936 regidor de Cultura de l'Ajuntament de Tortosa i delegat del Departament de Cultura de la Generalitat. Ell va ser qui va decidir portar el «tresor de la Catedral» amb el Reliquiari Major i altres peces de gran valor com el calze del Papa Luna (segle XIV-XV) primer a les dependències de l'Ajuntament de Tortosa (els actuals Jutjats) i després a la caixa forta del Banc d'Espanya de Tortosa (actual UNED). Amb l'avenç de la guerra, es van traslladar al Banc d'Espanya de Barcelona i al Castell de Figueres. Finalment el

Al parer del grup, la teoria de Mèxic perd força i pensen que pot estar en mans privades

1939 es va produir l'embarcament dels dipòsits del Banc d'Espanya al Vapor Vita, que tenia previst arribar a Veracruz. El 30 de març de 1939 el iot es va desviar fins a l'ampic, i en un vagó es va traslladar el carregament al domicili del secretari de l'ambaixada d'Espanya a Mèxic. Lex ministre Indalecio Prieto, organitzador de la Junta de Auxilio a los Republicanos Españoles (JARE), sostenia que els fons havien de destinar-se a l'ajut directe als refugiats.

L'historiador Jesús Massip va aconseguir als anys 60 els resguards d'aquell moment del Banc d'Espanya, amb tres baguls i una caixa. En va publicar un llibre al respecte: *El tresor de la Catedral de Tortosa i la guerra civil de 1936*. Eduard Solé el 1936 era l'arxiver de la Catedral i n'havia fet un inventari.

Una de les darreres reunions del grup; hi falta Vicent Beguer. FOTO: CEDIDA

La Capella de la Cinta a la Catedral de Tortosa, amb un altar per a la reserva del Reliquiari petit i la santa Cinta. FOTO: JOAN REVILLAS

«Quan vam començar amb la recerca, tots pensàvem amb la hipòtesi de Mèxic, però en anar investigant van anar sortint dubtes. Jesús Massip ja planteja que a la nota d'Eduard Solé no figurava el Reliquiari Major», expressa Gasulla.

A Nova York o a Mèxic

El matrimoni tortosí de Joaquim Montserrat i Maria Teresa Viscarri, residents a Barcelona, també van emprendre per la seua banda una recerca del Reliquiari Major a Mèxic. El 1996 fins i tot van contactar amb un mexicà que manifestava haver vist el Reliquiari en una llar mexicana.

L'any 2000 el doctor Ismael Eixarch li va dir a Vicent Beguer, exalcalde i primer major de la Confraria, que va veure part del Reliquiari al museu The Cloisters de Nova York. Beguer es va posar en contacte amb el Ministre d'Assumptes Exteriors, Josep Piqué, sense èxit. Sembla, finalment, que no era la peça. Tant la versió del Reliquiari a Mèxic com la del Reliquiari a Nova York, apareixia sempre al costat del calze del Papa Luna.

Segons Francisco Gracia i Gloria Munilla, autors d'*El tesoro del Vita*, una altra hipòtesi és que el Reliquiari mai va arribar a sortir de la Catedral, sinó que va ser ocultat en una de les galeries, on el 2004 una inspecció dels túnels

va identificar sobre un mur el dibuix del Reliquiari Major.

Amagat a la Catedral

El grup de recerca va demanar els plànols dels soterranis de la seu a l'arquitecte Josep Lluís Ginovart i van concertar una entrevista amb l'historiador Ramon Miravall. Aquest els va revelar que l'estiu de 1936 dos militants, possiblement d'Acció Catalana, van demanar-li al seu sogre, el secretari de l'Ajuntament de Tortosa Andreu Celma, que guardés un sac on va veure el Reliquiari, ignorant si va ser o no portat cap al Banc d'Espanya amb la resta del tresor. El grup de recerca també va demanar al Degà del Capítol Catedralici que un expert en detecció de metalls fes un reconeixement del subsòl dels soterranis de la Catedral, com a mínim per descartar aquesta possibilitat, sense obtenir resposta.

Un dels estudiosos de la Catedral de Tortosa va ser sense dubte Francesc Mestre i Noé. La seua besnéta i legatària, la historiadora i arqueòloga Maria Mestre apunta que els soterranis de la Catedral tenien una gran importància en època de guerres. Explica que en converses amb Mossèn Aurelio Querol, aquest creia que el Reliquiari podia estar en mans privades. La sorpresa de Mestre, explica al *Diari*, va ser trobar la figura del Sant Joan

Evangelista que formava part de la Creu dels Llaonets o Creu de Moncada, en una exposició d'art litúrgic a Tortosa, ja que se suposava que havia d'estar en un dels dos baguls que, segellats i lacrats, van estar al Banc d'Espanya de Tortosa, després al de Barcelona i finalment al iot Vita. Per tant, el bagul es va obrir i hi ha una possibilitat que el Reliquiari no anés a Mèxic. «La creu de Moncada era després del calze del Papa Luna l'objecte més valuós artísticament del Tresor de la Cinta. El Reliquiari té més valor sentimental», exposa Gasulla.

El grup tampoc descarta la via de la compra-venta del Reliquiari en el mercat clandestí. Fins i tot podria haver acabat en mans dels nazis en la seua recerca del Sant Grial i de símbols de maternitat. El 1940 Heinrich Himmler va visitar el Monestir de Montserrat amb aquest propòsit.

A Jesús

No gens menys descartable és la pista del doctor tortosí Manuel Vilà, qui va fer un dibuix d'un plànol de Jesús. El seu nét, l'estudiós Antonio Miranda, va trobar un esbós amb el dibuix d'unes cases de Jesús i la frase «Puede estar enterrada la Reliquia grande de la Cinta en este punto». El dibuix va ser fet probablement el 1939. Amb les gestions del periodista i historiador Daniel Arasa, el grup va descobrir que la casa era propietat de Joan Chavarria Sebastià, que va ser membre del Comitè durant la guerra i que es va exiliar a França. El grup va contactar amb la filla, qui es va negar a parlar del tema amb contundència. «Només que ens diguéssim que va estar a Jesús, podríem descartar categòricament que el Reliquiari va anar a Mèxic, però sense això no ho podem saber segur», expressen.

Ara estan pendents de resoldre amb proves científiques si un tros de la Santa Cinta en mans d'una família tortosina forma part o no de la Reliquia autèntica. Si ho resultés, això obriria una nova via per a aquest grup imparable a la recerca de la veritat.

Tortosa

Fase de propostes al pressupost participatiu

REDACCIÓ
TORTOSA

Del 13 al 26 de febrer es poden aportar idees d'inversions a Tortosa, els Reguers i Vinallop

A partir de demà dilluns 13 de febrer, els pressupostos participatius de Tortosa enceten la setèima edició. Ho fan, amb l'obertura del període per tal que la ciutadania faci arribar les seues propostes d'inversions. Posteriorment, estes propostes seran avaluades tècnicament i quantificades econòmicament, i finalment, una vegada validades, seran sotmeses a votació.

Des d'ara i fins al 26 de febrer, la ciutadania pot aportar les seues idees mitjançant el formulari habilitat a la web municipal o a participa.tortosa.cat. Com és habitual, les propostes han de consistir en inversions d'interès general, concretes i avaluables, que siguin de competència municipal i que siguin viables tècni-

Enguany es manté la partida total de 250.000 euros per a les futures inversions

cament. Han d'estar ubicades als nuclis de Tortosa, els Reguers i Vinallop, ja que la resta de pobles del municipi, en ser EMD, tenen autonomia per definir com duen a terme les seues inversions. Les propostes no poden excedir el cost màxim per a cadascun dels àmbits geogràfics: 210.000 euros a Tortosa, 20.000 als Reguers i 20.000 a Vinallop. Enguany es manté la partida total de 250.000 euros, després que s'hagués l'any passat ja s'hagués introduït un increment del 25% a l'aportació inicial.

Per tal que siguin considerades vàlides, les propostes han d'estar fetes per persones físiques, degudament identificades amb el nom i els cognoms, així com una via de contacte com el telèfon o el correu electrònic.